

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/ 005 81 - 0 / 2021
Érkezett:	2021 MARCH 18 2021 FEBR 01
Példány:	1+1
Melléklet:	6 db

Az irat elektronikus útra
készített másolat

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK KÖZIGAZGATÁSI KOLLÉGIUMA 1.	
FŐLAJSTROMSZÁM KEZDŐIRATON:	
Postán/Gyűjtőládába/Személyesen/E-mailen/Faxon/E-irat	
Érkezett:	2021 FEBR 01.
PÉLDÁNY:	IV.
MELLÉKLET:	KÖZTÜK:
FŐLAJSTROMSZÁM UTÓIRATON:	700014/18

Kérjük, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság – figyelemmel a IV/1010-2/2019. számú egyesbírói végzésére (a továbbiakban: végzés) – a jelen alkotmányjogi panasz alapján a NAIH/2017/148/98. (NAIH/2016/7644/H.) számú határozatát, a Fővárosi Törvényszék 13.K.700.014/2018/60. számú ítéletét és a Kúria Kfv.II.37.743/2019/21. számú ítéletét nyilvánítsa alaptörvény-ellenessé és semmisítse meg azokat az alábbi indokok alapján.

Az alkotmányjogi panaszban foglalt határozott kérelemnek az *Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény* (a továbbiakban: *Abtv.*) 52. § (1a) bekezdése a)-f) pontjai szerinti tartalmi elemei az alábbiak:

- a) **Alkotmánybíróság hatáskörét megállapító, illetve az indítványozó jogosultságát megalapozó alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezések**
- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.) (a továbbiakban: *Alaptörvény*) 24. cikk (2) bekezdés d) pontja
  - Abtv. 27. §
- b) **Alaptörvényben biztosított jogok sérelmének lényege**
- A jogállamiság-klauzulára tekintettel értelmezett, a tisztességes hatósági eljáráshoz és bírósági eljáráshoz való jog sérelmét elsősorban az Indítványozók fegyveregyenlőséghez, közvetlenséghez való alapjogának sérelmében ölt testet, továbbá az indokolt bírósági döntéshez való alapjoguk sérült, amellett, hogy a közigazgatási hatóság jelentősen túllépte a törvényi ügyintézési határidőt, ám ennek következményét nem vonták le az eljáró bírósági fórumok, különös tekintettel arra, hogy a megállapított közigazgatási szankciók hatásukban konfikastóriusak az első rendű felperesre nézve.
- c) **az Alkotmánybíróság által vizsgálendő hatósági és bírósági döntések megjelölése**
- A NAIH/2017/148/98. (NAIH/2016/7644/H.) számú határozata, a Fővárosi Törvényszék 13.K.700.014/2018/60. számú ítélete és a Kúria Kfv.II.37.743/2019/21. számú ítélete.
- d) **Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek megjelölése**
- az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, XXIV. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (1) bekezdése
- e) **indokolás arra nézve, hogy a sérelmezett hatósági és bírósági döntések miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel**
- A jogállamiság-klauzulára tekintettel értelmezett, a tisztességes hatósági eljáráshoz és bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozza, hogy az Indítványozók fegyveregyenlőséghez, közvetlenséghez való alapjoga sérült, mivel a közigazgatási eljárásban lefoglalt iratokhoz sem az eljáró bíróságok, sem az Indítványozók nem férhettek hozzá, továbbá az előzetes döntéshozatalai kérelmeiket megfelelő, érdemi indokolás nélkül utasították az eljáró bíróságok, illetve az

ügyintézési határidő túllépését szankciócsökkentő tényezőként nem vették figyelembe az eljáró bírósági fórumok, különös tekintettel arra, hogy azok hatásukban konfikastóriusak az első rendű felperesre nézve.

- f) kifejezett kérelem a bírósági és bírósági döntések megsemmisítésére, illetve az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára lásd a bevezető és záró részt

Az Abtv. 27.-29. § szerinti további, az alkotmányjogi panasz befogadásához szükséges feltételek teljesülésének alátámasztása az alábbiak szerint:

- a jogorvoslati lehetőségek kimerítésének alátámasztása 1. fejezet A) pont
- a sérelmezett bírói döntésről való tudomásszerzés módja és ideje, valamint a törvényi határidő megtartása 1. fejezet B) pont
- indítványozó érintettségének alátámasztása 1. fejezet C) pont
- annak alátámasztása, hogy a Kúria ítélete az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés 1. fejezet D) pont
- a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés alátámasztása 1. fejezet E) pont
- az alapjog-sérelem bemutatása 2. fejezet A-D) pontok

1. AZ ALKOTMÁNYJOGI PANASZ BENYÚJTÁSÁNAK TÖRVÉNYI KÖVETELMÉNYEI

1.1 Az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján „az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

- a) az indítványozó Alaptörvénybe biztosított jogát sérti vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütközően korlátozza, és
- b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva”.

1.2 Az Abtv. 29. §-a alapján „az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.”

1.3 Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján „az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül (...) lehet írásban benyújtani.”

1.4 Az Abtv. 52. § (4) bekezdése alapján „az alkotmánybírósági eljárás lefolytatásának feltételeit az indítványozónak kell igazolnia”, ezért jelen fejezetben támasztjuk alá a törvényi követelmények teljesülését.

A) JOGORVOSLATI LEHETŐSÉGEK KIMERÍTÉSE

1.5 Az alkotmányjogi panasz befogadhatóságához az indítványozónak a jogorvoslati lehetőségeit ki kell mérítenie, amely követelmény az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata alapján a rendes bírósági szervezetrendszerben rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségekre vonatkozik.

1.6 Az Indítványozók kimerítették a jogorvoslati lehetőségeiket, hiszen a NAIH-határozat ellen felülvizsgálatot nyújtottak be, majd az elsőfokú fővárosi törvényszéki döntés ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtottak be a Kúriához. A felülvizsgálati eljárásban hozott kúriai ítélet ellen kizárt a további (rendes bírósági úton történő) jogorvoslati lehetőség igénybe vétele.

B) AZ ALKOTMÁNYJOGI PANASZ BENYÚJTÁSÁNAK HATÁRIDEJE

1.7 Indítványozók előadják, hogy részükre 2020. december 1-jén került a Kúria felülvizsgálati ítélete kézbesítésre elektronikus úton és az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján a

kézbesítéstől számított hatvan napos határidőn belül terjesztették elő a jelen alkotmányjogi panaszt.

C) AZ INDÍTVÁNYOZÓK ÉRINTETTSÉGÉNEK BEMUTATÁSA

1.8 Az Abtv. 27. § (2) bekezdése szerint „jogállásától függetlenül érintettnek minősül az a személy vagy szervezet,

- a) aki (amely) a bíróság eljárásában fél volt,
- b) akire (amelyre) a döntés rendelkezést tartalmaz, vagy
- c) akinek (amelynek) jogára, kötelezettségére, magatartása jogszerűségére a bíróság döntése kiterjed.”

1.9 A támadott NAIH-határozatból, illetve a fővárosi törvényszéki és kúrai ítéletből egyértelműen megállapíthatóan fél volt mindkét indítványozó a fenti ügyszámú ügyekben, rájuk nézve kötelezettséget állapítottak meg a támadott döntések.

D) AZ ÜGY ÉRDEMÉBEN HOZOTT DÖNTÉS VAGY A BÍRÓSÁGI ELJÁRÁST BEFEJEZŐ EGYÉB DÖNTÉS

1.10 Az Alkotmánybíróságnak a Kúria felülvizsgálati eljárásban meghozott döntése ellen benyújtott alkotmányjogi panasz befogadása kapcsán kialakult gyakorlata alapján az ügy érdemében hozott vagy az eljárást befejező egyéb döntésnek minősül az, mivel az ellen a felülvizsgálat kizárt. Az Alkotmánybíróság gyakorlata, illetőleg az Alkotmánybíróság 1/2019. (XI. 25.) AB Tü. állásfoglalásának alapján a kifogásolt ítéletek érdemi döntésnek minősülnek.

E) ANNAK BEMUTATÁSA, HOGY AZ ÁLLÍTOTT ALAPJOGSÉRELEM A BÍRÓI DÖNTÉST ÉRDEMBEN BEFOLYÁSOLTA VAGY A FELMERÜLT KÉRDÉS ALAPVETŐ ALKOTMÁNYJOGI JELENTŐSÉGŰ KÉRDÉSNEK MINŐSÜL

1.11. Az Abtv. 29. §-ában található, „a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés” kritériumok alternatív viszonyban vannak egymással, ugyanakkor az azokhoz kapcsolódó Alkotmánybírósági gyakorlatot nem lehet egyértelműen szétválasztani. Nézetünk szerint ügyünkben mindkét feltétel érvényesül.

1.12 Az Indítványozók e helyütt is hangsúlyozzák, hogy jelen alkotmányjogi panasz a Kúria és az azt megelőző határozatok alkotmányossági szempontból történő felülvizsgálatára irányul, amelyben az Indítványozók nem a hatósági, illetve a rendesbírói ítéletek általuk állított jogszabálysértő ismérveit kívánja előadni, hanem a Kúria ítélete és az azt megelőző teljes eljárások során megvalósított alapjogsérelem orvoslása érdekében fordul a tisztelt Alkotmánybírósághoz.

1.13 Emellett az Indítványozók hivatkoznak arra, hogy a jelen alkotmányjogi panasz keretében vizsgált döntés jelentősége túlmutat az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyön. Az Indítványozók álláspontja szerint jelen ügyben az Alkotmánybíróságnak lehetősége nyílik arra, hogy iránymutatást fogalmazzon meg a tisztességes hatósági és bírósági eljáráshoz való jog tartalmára és érvényesítésére vonatkozóan az Alkotmánybíróság vonatkozó gyakorlatában megszabott nyomvonalon. Ezért az Indítványozók álláspontja szerint az általuk felvetett alkotmányjogi problémák vizsgálata az egyedi ügyön túlmutató jelentőségűek, hiszen az Alkotmánybíróság határozata úgy a jelen esetre, mind a jövőre nézve megfogalmazhatja azokat a szempontokat, amelyeket a jogalkalmazók alkalmazni tudnak mindegyik, általuk felvett kérdésben.

1.14 Az Indítványozók az alkotmánybírósági eljárás során megválaszolendő alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek elsősorban azt tekintik, hogy összhangban áll-e az Alaptörvényben biztosított jogállamiság-klauzulával, a tisztességes hatósági eljáráshoz való joggal és a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal az eljáró közigazgatási hatóság és bíróságok következő alkotmányos kérdéseket érintő döntései:

- (i) az észszerű határidőn belüli ügyintézéshez való jog állított sérelme mennyiben irányadó a szigorú törvényi határidőket előíró adatvédelmi hatósági eljárásokban (különös tekintettel arra, hogy az ügyintézési határidő meghosszabbításáról nem született döntés);
- (ii) az érdemi indokolási kötelezettség fennáll-e az előzetes döntéshozatali kérdéseknél;
- (iii) melyek a konfiskatórius hatású közigazgatási szankció alkalmazásának alkotmányos korlátai;
- (iv) hol húzható meg az alkotmányosan elfogadható határ a közvetlenség elvének lerontásakor (mikor tekinthetnek el az eljáró közigazgatási és bírósági fórumok attól, hogy az általuk közvetlenül megismert és az eljárás részévé tett iratok alapján állapítsák meg a tényállást, és hozzák meg a döntéseiket);

- (v) a bizonyítási kötelezettség és teher elosztásakor kellő (alkotmányos) indok nélkül eltérhetnek-e a bíróságok az állandó ítélkezési gyakorlattól?

1.15 Az Indítványozók álláspontja szerint a jelen alkotmányjogi panaszban felvetett problémák alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek minősülnek, úgy mint a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog sérelme és a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelme szempontjából. Rámutatunk arra, hogy a jelen ügy – tekintettel az analogikus precedens-alkalmazás szükségességére az alkotmánybíráskodásban – az idézett Abh.k tükrében is érdemi elbírálást igényel, különös tekintettel arra, hogy eme alkotmányossági kérdések teljes körű elbírálása érdemben befolyásolta a támadott közigazgatási és bírósági határozatok alaptörvény-szerűségét is.

2. ALAPTÖRVÉNYBEN BIZTOSÍTOTT JOGOK SÉRELME – ALKOTMÁNYJOGI ÉRVELÉS

A) Az ügyintézési határidő túllépése és konfiskatórius hatású szankció alkalmazása (ez utóbbi az első rendű felperes vonatkozásában)

2.1 Az Infotv. eljárással érintett időszakban alkalmazandó 60. § (5) bekezdése szerint „[a]z adatvédelmi hatósági eljárásban az ügyintézési határidő két hónap, amely egy alkalommal, legfeljebb harminc nappal hosszabbítható meg”. Ezt a határidőt – és az alkotmányjogi panasz-érintettséget alátámasztó NAIH határozatból is egyértelműen kitűnik – jóval túllépte az adatvédelmi hatósági feladat- és hatáskört gyakorló NAIH, mivel az eljárás 2016. december 5-én indult, és a határozat meghozatalára 2017. október 13-án került sor. Nézetünk szerint azáltal, hogy ennek következményeit, különösen a szankció megállapításakor, nem vonta le a határozat meghozatalakor, megsértette a tisztességes hatósági eljáráshoz való alapjogát az indítványozóknak az alábbiak szerint.

Az alapjogok között nem csak anyagi jogi, hanem eljárásjogi jellegű normákat is találunk, amelyek a jogrendszer anyagi jogi normáinak érvényt szerző jogalkalmazás folyamatát szabályozzák. Ezen eljárási jogosultságok és követelmények összességét foglalják magában elsősorban a tisztességes eljáráshoz való jog garanciái, legyen szó akár hatósági, akár bírósági jogalkalmazási tevékenységről.

2.2. Indítványozó álláspontja szerint esetében a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog és a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog egyaránt sérült elsősorban azért, mivel sem a hatósági szakban, sem a bírósági szakban nem vették figyelembe a jogalkalmazó fórumok az eljárás elhúzódásából eredő hátrányokat.

Egyik legutóbbi határozatában {8/2020. (V. 13.) AB határozat (a továbbiakban: Abh1.), Indokolás [36]–[42]}, valamint az abban felhívott és más döntéseiben {lásd különösen: 3223/2018. (VII. 2.) AB határozat (a továbbiakban: Abh2.), Indokolás [25]–[35]; 3311/2018. (X. 16.) AB határozat, Indokolás [26]–[28]; 3090/2019. (V.7.) AB határozat, Indokolás [30];

Abh2., Indokolás [36]–[39]; 28/2019. (XI. 4.) AB határozat, Indokolás [73]–[77]; 5/2020. (I. 29.) AB határozat, Indokolás [58]–[59]} az Alkotmánybíróság összefoglalta a tisztességes hatósági eljáráshoz való jogról szóló általános gyakorlatát. Ennek lényege a következő.

A tisztességes hatósági eljáráshoz való jog [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés] nem azonosítható a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés]. Jogállami keretek között a „tisztességes” (fair, méltányos, kiegyensúlyozott) karakter minden közhatalom erejével felruházott eljárással szemben követelmény. Ezért a sajátosságok figyelembe vétele mellett, de a hatósági eljárásban is megfelelő módon és tartalommal meg kell jelennie a fair eljárás alkotmányjogi követelményeinek, amelyeket az alapjogi jogalanyisággal rendelkező ügyfeleknek alanyi jogként, végső fokon alapjogként ki kell tudni kényszeríteni. E jogok érvényesíthetősége a hatóság működésének korlátja, jogszerű eljárásának pedig alaptörvényi mércéje. Ezen jogállami követelménynek a megnyilvánulása az, hogy az Alaptörvény XXIV. cikke önállóan, az ügyintézés alapjogaként ismeri el a fair hatósági eljáráshoz való jogot.

Az alapjogi jogvédelem kiterjed a hatóságok részrehajlás nélküli, tisztességes módon és észszerű határidőn belüli ügyintézésére, a hatósági aktusok törvényben meghatározott indokolására [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés], valamint a közigazgatási jogkörben okozott kár törvényben meghatározottak szerinti megtérítésére [Alaptörvény XXIV. cikk (2) bekezdés]. Ezekén túl a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog tartalmaként az Alkotmánybíróság számos olyan részjogosítványra mutatott rá gyakorlatában, amelyek az ügyfelet helyezik középpontba, és amelyek érvényesítése a vizsgálati típusú hatósági eljárás alaki és anyagi hatékonyságát (gyorsaságát, szakszerűségét, törvényességét), összességében jognak alárendeltségét hivatottak szolgálni. Ilyennek minősül például a határozat közzlése {6/2017. (III. 10.) AB határozat, Indokolás [37]–[39]} és a közzlés módja {17/2015. (VI. 5.) AB határozat, Indokolás [109], megerősítette: 35/2015. (XII. 16.) AB határozat, Indokolás [27]}; a fegyveregyenlőség az olyan hatósági eljárásokban, amelyek ellenérdekű ügyfelek részvételével zajlanak {10/2017. (V. 5.) AB határozat, Indokolás [61]–[63]} és az iratbetekintéshez való jog (Abh2., Indokolás [36]). Az Alkotmánybíróság azt is megállapította már, hogy „az eljárás megindulásáról való értesítés joga, valamint a bizonyítékok megismerésének joga a nyilatkozattételhez és a védekezéshez való jogon keresztül a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog értelmezési tartományához szükségképpen hozzátartozik” {3311/2018. (X. 16.) AB határozat, Indokolás [33]}.

2.3. A fent megjelölt alapjogokból az eljárás megindulásáról való értesítés joga nem csorbult, viszont (i) a bizonyítékok megismerésének joga, (ii) a nyilatkozattételhez és (iii) a védekezéshez való jog – a később kifejtettek szerint (lásd különösen a 2/C. pontot) – nem érvényesülhetett a hatósági és bírósági eljárásokban, mégpedig azok értelmezési tartományához szükségképpen hozzátartozik {lásd a fentebb idézett 3311/2018. (X. 16.) AB határozatot, Indokolás [33]}.

2.4. A fentiekből következően az ügyben alkalmazott szankció kiszabásakor az eljáró közigazgatási hatóság, illetve a bíróságok nem vetettek számot az eljárás elhúzódásával, miközben annak bírságsökkentő tényezőnek kellett volna lennie mindkét felperes vonatkozásában.

Ezzel összefüggésben felhívjuk a figyelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság adójogi ügyekben már foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy az ügyintézési határidő elmulasztása mely esetben fosztja meg a hatósági eljárás egészét a tisztességes minőségétől. Az „ügyintézési határidő elmulasztása más, a tisztességes hatósági eljárás alapjogilag értékelhető sérelmének az okozásával együtt járva alkalmas lehet arra, hogy összességében értékelve lerontsa az eljárás minőségét. [...] Ezek tükrében hangsúlyozza az Alkotmánybíróság, hogy a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog alapjogilag egységként értékelt és védett minőségének a megóvása nem önmagában azon múlik, hogy hány nap telt el az ügyintézési határidőt követően, hanem azon, hogy mekkora a határozathozatali határidő elmulasztásával okozott járulékos adózói jogsérelem mértéke, ami ügyenként azonosítandó be. Ugyanakkor az általánosságban megállapítható, hogy minél hosszabb idő telik el a határidőt követően, annál nagyobb a valószínűsége annak, hogy jelentősnek értékelendő jogsérelem áll elő az adózó oldalán.” (Abh2., Indokolás [103]–[106]) Nézetünk szerint – mutadis mutandis – ez az álláspont más közigazgatási ügycsoportokra, így az adatvédelmi hatósági ügyekre is irányadó.

Annak érdekében tehát, hogy az észszerű határidőn belüli ügyintézéshez való jog állított sérelme elbírálhatóvá váljon, (i) az adott hatósági eljárás Alaptörvényre visszavezethető sajátosságainak, (ii) az elmulasztott határidő jogi természetének és egyéb jellemzőinek, valamint a kiszabott közigazgatási szankció karakterének elemzésére van szükség. Az ezek vizsgálatából származó megállapításokat (iii) az egyedi ügy konkrét körülményeire kell vetíteni a teszt utolsó mozzanataként.

A (ii) megállapított szankció – karakterét tekintve – az adójogi normákhoz hasonlóan represszív jellegű, míg a konkrét esetben – és a teszt utolsó eleme – (iii) az Indítványozók vallási tartalmú irataikhoz nem férhettek hozzá, hosszú ideig – a mai napig – bizonytalanságban tartották, illetve tartják őket az eljáró hatóságok, hogy kik, mikor tanulmányozhatták azokat, illetve készíthettek azokról másolatot.

2.5. A megállapított szankció azonban nem csupán represszív, hanem konfiskatórius hatású is volt az első rendű felperesre nézve. Ahelyett, hogy a Ket. 94. §-ában foglalt rendelkezést alkalmazta volna az eljáró közigazgatási hatóság – ami az alkotmányjogi doktrína szerint a legkevésbé korlátozó eszköz lett volna az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerinti szükségességi-arányossági teszt alkalmazását alapul véve –, olyan jogkövetkezményt állapított meg, amely eredményében konfiskatórius, fojtogató hatású szankció (mivel az adatvédelmi bírság közterhek módjára behajtható), és amely hatásában ellehetetleníti az első rendű felperes mindennapi tevékenységét, mivel a támadott közigazgatási határozat 770.

pontjában is elismert kimutatás alapján tárgyévi eredményeit túllépő összeget ír elő bírsággént befizetni.

Rámutatunk arra, hogy a fenti érvelés összhangban áll az 1/2010. KJE határozattal is. Ez alapján: „amennyiben a hatóság a bírságot a részére megszabott határidőn túl szabja ki, a reá irányadó eljárási szabály megsértésével jár el. Jogszabálysértés megállapítása esetén pedig – a Ket. 111. § (1) bekezdésének rendelkezése szerint – a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság a közigazgatási döntést hatályon kívül helyezi, és szükség esetén a hatóságot új eljárásra kötelezi, kivéve, ha az ügy érdemére ki nem ható eljárási szabály megsértése állapítható meg. Ebből következően az eljárási szabálysértés is alapul szolgálhat a határozat hatályon kívül helyezéséhez, ha – a Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának 31. számú állásfoglalásában írtak szerint – maga az eljárási jogszabálysértés jelentős, és a döntés érdemére is kihat, s a bírósági eljárásban nem orvosolható”. Ebből tehát az következett volna, hogy az ügyben eljáró bíróságok a jelen alkotmányjogi panasszal támadott közigazgatási döntést hatályon kívül helyezik, és szükség esetén a hatóságot új eljárásra kötelezik.

2.6. Ebből következően – nézetünk szerint – az eljáró közigazgatási hatóság és bíróságok elmulasztották alkalmazni a legutóbb a 25/2020. (XII. 2.) AB határozatában megállapított alkotmányos követelményt. E szerint – per analogiam – az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésből és XXIV. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy az eljáró közigazgatási hatóság a közigazgatási szankció kiszabásakor hivatalból mérlegelje a határozathozatal időtartamát. Ha azt állapítja meg, hogy elsőfokú határozatát a törvényi határidőt túllépve, észszerőtlenül hosszú időt követően hozta meg, a kötelezettnek okozott sérelemmel arányos mértékben mérsékelni köteles az adatvédelmi bírság mértékét vagy különösen indokolt esetben mellőzheti annak kiszabását, és e mérlegelésről számot kell adnia döntése indokolásában.

Ezzel összefüggésben rámutatunk arra, hogy a szabályt (lásd az alkotmányos követelményt) megfogalmazó, normát alkotó bírói döntések, így az alkotmánybírói precedensek is szükségszerűen visszaható hatályúak (*ex post facto* természetűek); abban az értelemben, hogy a jogvitára okot adó eseménykor még nem léteztek.

2.7. Emlékeztetünk arra is, hogy a konkrét ügyben a hatósági eljárás nem az alapjogok kollízióját (vallásszabadság és személyhez fűződő adatok védelmének kérdését) vetette fel, hanem a vallásszabadság alapjoga ütközött az állam objektív intézményvédelmi kötelezettségével, mivel a vizsgálat hivatalból indult. Hangsúlyozzuk e körben, hogy az alapjogi hierarchiában a vallásszabadsághoz való alapjog a legtöbb alapjoghoz hasonlóan nem korlátozhatatlan alapjog, de annak a korlátozása csak az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerinti feltételek mellett lehetséges, valamint – kommunikációs alapjogként – rendkívül magas ranghelyet foglal el az alapjogi hierarchiában – az élethez és emberi méltósághoz való

jog után¹ – szemben az adatvédelem objektív intézményvédelmi kötelezettségével. Eme, az alapjogi hierarchiában kiemelt kommunikációs alapjogra jelentettek dermesztő hatást („chilling effect”) a hatósági és bírósági eljárások.

B) Az előzetes döntéshozatali kérelmek érdemi, megfelelő indokolás nélküli elutasítása

2.8. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a fair, tisztességes bírósági eljárás egy olyan minőséget jelent, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembe vételével lehet csupán megítélni. Ebből következően egyes részletszabályok hiánya miatt éppúgy, mint valamennyi részletszabály megalkotásának dacára lehet egy eljárás méltánytalan, igazságtalan vagy nem tisztességes {3303/2020. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [50]; 3003/2019. (I. 7.) AB határozat, Indokolás [25]}. Ezeket az általános szempontokat az Alkotmánybíróság a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben dolgozta ki, ugyanakkor a testület egyértelművé tette azt is, hogy jogállami keretek között a „tisztességes” karakter minden közhatalom erejével felruházott eljárással szemben követelmény. Ezért a sajátosságok figyelembe vétele mellett, de a hatósági eljárásban is meg kell jelennie a fair eljárás követelményeinek {3223/2018. (VII. 2.) AB határozat, Indokolás [28]}.

2.9. Az Indítványozók hangsúlyozzák, hogy az Alkotmánybíróság értelmezése szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő jog azt a minimális tartalmi követelményt állítja a közigazgatási eljárásban hozott határozatot felülvizsgáló bírói döntés indokolásával szemben, hogy az eljárási törvény rendelkezéseinek megfelelően az határozat törvényességét érintő lényeges kérdéseit kellő mélységben vizsgálja meg, és ennek indokait döntésében részletesen mutassa be.

Az Indítványozók mind az elsőfokú, mind a másodfokú eljárás során tett indítványokban – arra az esetre, ha az elsőfokon eljáró bíróság, illetve a Kúria az Indítványozók álláspontjától eltérő következtetésre jutna – kérte az eljáró bíróságokat, hogy a per tárgyalásának egyidejű felfüggesztésével az Európai Unió Bíróságának előzetes döntéshozatali eljárását kezdeményezze. E tekintetben az Indítványozók még a megválaszolendő uniós jogi kérdések tervezetét is megfogalmazták. A Kúria azonban nem tett eleget a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: korábbi Pp.) 155. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettségének, mivel érdemben, részletesen nem indokolta eme indítványok elutasítását.

2.10. Az Alkotmánybíróságnak a korábbi Pp. 155/A. §-ával összefüggésben jogalkotói mulasztást megállapító 26/2015. (VII. 21.) AB határozata azt a követelményt támasztja az eljáró bírósággal szemben, hogy az előzetes döntéshozatal kezdeményezésének elutasítását

---

¹ Erre lásd: Sólyom László: Normahierarchia az Alkotmányban. Közjogi Szemle, 2014. /1. szám.

Elérhető: https://hvgorac.hu/tallozo?blog_id=3

legkésőbb az ügydöntő határozatban indokolni köteles (ld. 3082/2016. (IV. 18.) AB végzés, Indokolás [31]–[34]). Az indokolási kötelezettség nyilvánvalóan érdemi indokolási kötelezettségi terhet ró az ügyben eljáró bíróságokra, ám ez a jelen ügyben nem teljesült.

Alkotmánybíróság következetes álláspontja szerint a tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszere az eljárási törvényekben (pl. a Pp.-ben) foglaltak szerint kötelezheti a bíróságot a döntésének alapjául szolgáló indokok bemutatására. Ebből következik, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény e szabályát mindig együtt olvassa a jogvita jellege, és az adott ügy típusa által kijelölt konkrét eljárásjogi szabályokkal. Az Alaptörvény 28. cikk első mondata úgy rendelkezik, hogy “[a] bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik.” Az Alaptörvény 28. cikke tehát a bíróságokkal szemben azt a követelményt fogalmazza meg, hogy ítélezésük során a jogszabályokat az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék és alkalmazzák. Figyelemmel az Alaptörvény 28. cikkében előírt jogszabály értelmezési kötelezettségre is, az Alkotmánybíróság azt vizsgálja, hogy az indokolási kötelezettséget előíró eljárási jogszabályokat a bíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelően alkalmazta-e.

Az Alkotmánybíróság már számos döntésében rámutatott arra, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossgal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint, „ha egy előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére kötelezett bíróság (jelen esetben a Kúria) előtt merül fel a felek részéről a közösségi jog alkalmazásának, érvényessége megállapításának, illetve értelmezésének a kérdése, és a bíróság a kezdeményezésére irányuló indítvány elutasítása tárgyában nem hoz indokolt döntést, az egyértelműen alappal veti fel a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét.” [lásd a 26/2015. (VII. 21.) AB határozatot].

2.11 Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint – a tisztességes eljáráshoz való jogból fakadóan – „az eljáró bíróságnak függetlenül attól, hogy kötelezettnek minősült-e vagy sem, továbbá függetlenül attól, hogy helyt ad-e a kezdeményezésre irányuló kérelemnek, avagy sem, alakszerű döntést kell hoznia a kezdeményezésről, és azt legkésőbb az ügydöntő határozatban meg kell indokolnia. Az indítványozó peres fél ugyanis joggal számíthat arra,

hogy az ügye kapcsán felmerült és annak eldöntése szempontjából releváns közösségi jogi probléma a Bíróság elé kerül. Ennek elmaradása érdemi kihatással lehet a jogvita végeredményére, ezért a bíróság köteles megindokolni az indítvány elutasítását, mivel egyrészt ez garantálja, hogy megalapozott döntést hozott a kezdeményezés tárgyában, másrészt a peres fél innen ismerheti meg a döntés okát [lásd a 26/2015. (VII. 21.) AB határozatot].”

2.12. Tekintettel arra, hogy a Kúria az Indítványozók a jelen ügy uniós jogi vonatkozásai miatt kiemelt kérdésként kezelendő előzetes döntéshozatal iránti kérelmeikkel érdemben nem foglalkozott érdemben, ezáltal súlyosan megsértette Indítványozók tisztességes eljárásához való jogát. Az Indítványozók nézete szerint az érdemi indokolás elmulasztása – különösen a fent idézett alkotmánybírósági határozat meghozatala után – egyrészt alapvető alkotmányjogi kérdésnek minősül (hiszen döntően érinti az Alkotmánybíróság és a Kúria közötti hatalommegosztási viszonyt), másrészt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet eredményezett, így az Abtv. 29. §-a szerinti alternatív befogadási feltételek közül mindkettő fennáll.

A fentiek alapján az Alkotmánybíróság által számos alkalommal értelmezett, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának (a bíróságok értelmezési függetlenségének) abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia.

Ismételten rá kívánunk mutatni, hogy az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket.

Nézetünk szerint azzal, hogy az előzetes döntéshozatali eljárásra vonatkozó kérelmünket érdemben figyelmen kívül hagyta a Kúria, nem teljesültek eme követelmények. A fentiek alapján az Indítványozók kérik a jelen indítvánnyal is támadott kúriai döntés alaptörvény-ellenessé nyilvánítását és megsemmisítését az Abtv. 43. §-ának megfelelően, mivel az ítélet meghozatala során nem teljesültek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből eredő, fenti követelmények.

2.13. Emellett – nézetünk szerint – nem kizárt, ezért kérjük, hogy maga az Alkotmánybíróság indítványozza az előzetes döntéshozatali eljárást az Európai Bíróságnál, kiküszöbölve így a fent kifogásolt alapjog-sértést az általunk feltett kérdésekben. Az előzetes döntéshozatali eljárás Alkotmánybíróság általi kezdeményezése mellett az a következő, megerősítő érvek is szólnak.

Az Alkotmánybíróság is tartalmilag bírósági funkciót lát el, hiszen alkotmányjogi jogvitákat dönt el végleges érvénnyel, valamint Emberi Jogok Európai Egyezményéhez tapadó strasbourgi bírósági gyakorlat alapján hatékony jogorvoslatnak minősül a magyar alkotmányjogi panasz minden formája.² Tekintettel arra, hogy magyar Alkotmánybíróság döntése végleges és erga omnes karakterű, ezért – álláspontunk szerint – belső és uniós jogi szempontból is végső soron döntő bírósági testületnek („court of last instance”)³ minősül olyan, az általunk feltett kérdésekben, amelyek eldöntése az uniós jog autentikus értelmezését is kívánják (lásd az „acte clair ou éclair”-doktrínát).

C) A vallási tartalmú iratok lefoglalása sérti a fegyveregyenlőség elvét és a közvetlenséget is, mivel az eljáró bíróságok számára nem volt mód közvetlenül tanulmányozni a lefoglalt iratokat, a különböző dossziékat

2.14. A vallási tartalmú dossziék lefoglalása 2016. XII. 7-én történt (a NAIH nem különítette el a vallási és nem vallási tartalmú adatkezelést) és a mai nap nem juttatták ezeket vissza az érintett Indítványozónak. A fenti eljárási cselekmény óta sem az Indítványozók, sem pedig az eljáró bíróságok nem vizsgálták, nem tekinthették meg a lefoglalt iratokat, azaz a közigazgatási határozatban foglalt tényállás közvetlenül nem ellenőrzött és egyoldalú megállapításon alapul, mivel tételes tényállás (azaz, hogy az Indítványozók pontosan mivel sértették meg a jogszabályi rendelkezéseket) mind a közigazgatási eljárás, mind a bírósági eljárás irataiból csak közvetve állapítható meg. Sem az Alaptörvény, sem a Ket., sem az Infotv. és a Pp. sem teszi lehetővé, hogy a hatóság vagy a bíróság a tényállás és a bizonyítékok közvetlen értékelése, illetve megállapítása nélkül hozzon határozatot.

2.15. A közigazgatási hatóság által becsatolt iratállomány – ahogyan azt maga a NAIH is elismerte – rendkívül hiányos, mert az iratok nagy részét a NAIH „átadta” (legyen ez bármilyen jogi kategória) a nyomozóhatóságnak. Alperes tájékoztatása szerint az iratok a

---

² Az esetjog összefoglalására –egyebek mellett - lásd:

http://www.echr.coe.int/Documents/Pub_coe_domestic_remedies_ENG.pdf

³ <https://www.cambridge.org/core/journals/german-law-journal/article/review-by-constitutional-courts-of-the-obligation-of-national-courts-of-last-instance-to-refer-a-preliminary-question-to-the-court-of-justice-of-the-eu/341964BF90B56260367A576381635761>

Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda Nyomozó Főosztály Vagyonvédelmi Osztályánál találhatóak.

2.16. A fentiekből következően az eljáró bíróságok közvetlenül nem vizsgálhatták meg, nem ismerhették a lefoglalt vallási tartalmú dossziékat, ezért sérült a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog immanens részét képező közvetlenség elvét, illetve a sérült a fegyveregyenlőség elve is, mivel az Indítványozók nem jutottak hozzá a lefoglalt iratokhoz, azokat nem ismerhették meg, azokra észrevételt részletesen nem tudtak tenni.

D) A bizonyítási kötelezettség és -teher törvényellenes, téves, egyben alapjog-sértő bírósági kiosztása és telepítése, illetve kellő (alkotmányos) indok nélküli eltérés az állandó ítélkezési gyakorlattól

2.17. Ismételten emlékeztetünk arra, hogy a 22/2014. (VII. 15.) AB határozat – elismerve a korábbi alkotmányra vonatkozó értelmezés folytonosságát – leszögezi, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes (bírósági) eljáráshoz való jog tartalmát kitöltő ún. részjogosítványok egyike: a fegyverek egyenlősége. Az indokolás alapján az Alkotmánybíróság a 2/2017. (II. 10.) AB határozatában a következőképpen foglalta össze a tisztességes eljáráshoz való jog lényegéről kialakított álláspontját: a „tisztességes eljárás (fair trial) olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek a figyelembevételével lehet csupán megítélni.

Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes [6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 91, 95.]. A tisztességes eljáráshoz való jog olyan abszolút jog, amellyel szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye [14/2004. (V. 7.) AB határozat, ABH 2004, 241, 266.]. A tisztességes eljáráshoz való jog több garanciális szabályból áll. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványai különösen: a bírósághoz fordulás joga, a tárgyalás igazságossága, a tárgyalás nyilvánosságának és a bírói döntés nyilvános kihirdetésének a követelménye, a törvény által létrehozott bíróság, a bírói függetlenség és a pártatlanság kivánalma, továbbá az észszerű határidőn belüli elbírálás követelménye.

Az idézett alaptörvényi szabály de facto nem állapítja meg, de az Alkotmánybíróság értelmezése szerint része a tisztességes eljárásnak az is, hogy az eljárásban biztosítva legyen a fegyverek egyenlősége {22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [49]}” (Indokolás [45]–[53])

E döntés indokolása tehát arra is rámutat, hogy a 15/2002. (III. 29.) AB határozat szerint a fegyverek egyenlőségének mint a tisztességes eljárás elemének minden eljárásban, így a közigazgatási perekben is érvényesülnie kell, és a 3063/2017. (III. 31.) AB határozat indokolása alapján {[54] bekezdés} alapvető alkotmányjogi kérdésnek minősül. Ez az alkotmányos és a korábbi Pp. szerinti követelmény az alábbiak szerint sérült a bizonyítási kötelezettség előírásakor és a bizonyítási teher elosztásakor.

Előrebocsátjuk, hogy az alapügyi Felperesek tevékenysége nem tartozik abba a körbe, amelyre vonatkozóan Alperes bizonyítást folytatott (ennek ellenére alperes ezeket a „bizonyítékokat” Felperesek ellen használta).

A kereseti kérelmükben Felperesek részletesen kifejtették, hogy többek között például I. rendű Felperes vonatkozásában maga a „lefoglalás”, a bizonyítékok beszerzése is értelmezhetetlen, mert nem voltak a birtokában iratok, és azok a helyiségek, ahonnan a lefoglalás történik. Nem lehet tőle olyan iratot jogszerűen lefoglalni, amely nem az övé, és nem lehet ellene ezeket bizonyítékként felhasználni.

Nézetünk szerint a Pp. 3.§-a szerinti bizonyítási kötelezettséget, majd a bizonyítási terhet a Fővárosi Törvényszék, illetve a Kúria eljárása során gyakorlatilag nem, illetve pontatlanul osztotta ki-erősítette meg, majd miután az alapügyi felperes első fokon e körben a kioktatás szerint előterjesztette az iratokat, azokat elutasították.

A bíróságoknak a peranyag felek általi szolgáltatásával kapcsolatos tájékoztatási kötelezettségét pontosította, és értelmezte a Legfelsőbb Bíróság az 1/2009. (VI. 24.) PK véleményében:

„1. A Pp. 3. §-ának (3) bekezdésében előírt tájékoztatási kötelezettség célja annak biztosítása, hogy a fél a bizonyítási indítványait a jóhiszemű és célszerű pervitel követelményeinek megfelelően előterjeszthesse.

2. A felet – függetlenül attól, hogy jogi képviselővel jár-e el – tájékoztatni kell arról, hogy a bíróság a Pp. 163. §-a alapján mely tényállításait ítéli olyannak, amelyek bizonyításra szorulnak. A tájékoztatásnak a kereseti (vizontkereseti) kérelem és az ellenkérelem (kifogás) alapjaként előadottakból kiindulva, az anyagi jogi szabályok szerint jelentős tényekre kell vonatkoznia.

3. A tájékoztatást a bíróságnak a fél részére az eljárás olyan szakaszában kell megadnia, amikor a bizonyítandó tények már ismertek és megállapítható, hogy a fél nincs kellőképpen tisztában bizonyítási kötelezettsége tartalmával. A tájékoztatásnak folyamatosan igazodnia kell a felek per során változó nyilatkozataihoz, követnie kell az esetleges keresetváltoztatásokat, kereset kiterjesztéseket.

4. A tájékoztatásnak az adott tényállításokra vonatkozóan egyediesítettnek és teljes körűnek, valamennyi elbírálásra kerülő kérelemre kiterjedőnek kell lennie. A tájékoztatási kötelezettség nem teljesíthető csupán a Pp. 3. §-ának (3) bekezdésére és 164. §-ának (1) bekezdésére utaló általános tájékoztatással.

5. A bíróságnak az ellenérdekű felet, ha a bizonyító fél által előterjesztett bizonyítási eszközök bizonyító erejét vitatja erre vonatkozóan a bizonyításra kötelezett féllel azonos körben kell tájékoztatnia.

6. A tájékoztatásnak – a szakértői bizonyítás szükségességét kivéve – a bizonyítási eszközökre általában nem kell kitérnie, azokra a bíróságnak csak akkor célszerű utalnia, ha a per adataiból megállapítható, hogy az adott bizonyítási eszköz (például okirat, tanú) igénybevétele nélkül a fél nem tud eleget tenni a bizonyítási kötelezettségének. A jogi képviselő nélkül eljáró felet azonban az adott esetben igénybe vehető bizonyítási eszközökről is tájékoztatni kell.

7. A tájékoztatást a jegyzőkönyvben vagy külön végzésben úgy kell rögzíteni, hogy annak tartalma utóbb egyértelműen megállapítható legyen”.

A teljes elsőfokú ítélet a téves Pp. 3.§-án alapuló kioktatás mentén halad végig, és az ítélet alapján az állapítható meg, hogy ahol a felperes jogszabályra hivatkozott, ott nem társított hozzá tényállítást, ahol társított tényállást az irreleváns, és nem kell bizonyítani, ahol pedig a tényállás releváns lett volna, ott nem társított hozzá jogszabályt.

A tisztességes eljáráshoz kapcsolódó alapjog sérült tehát, mert a kioktatás nem volt megfelelő, és így a tisztességes eljárás sem lehetett, mert az első fokon eljáró Törvényszék látszólag jogkérdéssé transzformálta a jogvitát, de ezt követően még a tényállás hiányosságát és a tényállítások hiányát róta felperes terhére, úgy, hogy e körben nem tartotta szükségesnek és nem engedte a bizonyítást.

Figyelemmel ezen túlmenően, felhívva az alaptörvény-konform értelmezés kötelezettségét előíró alaptörvényi 28. cikket, emlékeztetünk arra is, hogy a kellő indokolás hiánya is a tisztességes eljáráshoz való jog Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt jogának sérelméhez vezethet. Az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III. 1.) AB határozatában rámutatott, hogy „[a]z indokolt bírói döntéshez fűződő jog ebből következően az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszerén belül jelentkezik.” Az Alkotmánybíróság azonban „a rendes bíróságoktól eltérően nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, [...]”. Az „Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság-döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti.

A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossgal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket” (Indokolás [33]–[34]).

2.18. Nézetünk szerint a Fővárosi Törvényszék a fent ismertetett értelmezéssel és a Kúria az ezt megerősítő álláspontjával eltért az állandó ítélkezési gyakorlattól (settled case-law, jurisprudence constante) is.

Az állandó ítélkezési gyakorlattól való indokolás nélküli eltérés sérti a tisztességes eljáráshoz fűződő alapjogot, mivel az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben olyan kirívó jogértelmezési hibát vétett az elsőfokú bíróság, amely sértette a bíróságok kiszámítható, egységes értelmezésen alapuló joggyakorlatának, valamint az önkénymentes, objektív és átlátható bírósági jogértelmezés követelményét. Mindez sérti a tisztességes eljáráshoz való jog strasbourgi és magyar alkotmánybírósági gyakorlatban kialakított mércéit [lásd például a 3173/2015. (IX. 23.) AB határozatot; lásd még ehhez hasonlóan a Sovtransavto Holding v. Ukraine, no. 48553/99, § 97, ECHR 2002, VII; Păduraru, v. Romania, no. 63252/00, § 92; Pérez Arias v. Spain, no. 32978/03, § 27, 28 June 2007 ügyeket].

Ezzel összefüggésben kiemelendő, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlatában az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) gyakorlata segítséget nyújthat az alkotmányos – Alaptörvényben és nemzetközi egyezményben rögzített – alapvető jogok értelmezéséhez, tartalmuk és kiterjedésük meghatározásához. Az Emberi Jogok Európai Egyezményében (a továbbiakban: EJE) biztosított jogok jelentésértalma ugyanis az EJEB egyedi ügyekben hozott döntéseiben testesül meg, amely elősegíti az emberi jogok értelmezésének egységesen érvényesülő felfogását {4/2013. (II. 21.) AB határozat, Indokolás [19]}. Az EJEB gyakorlatának figyelembevétele nem eredményezheti az Alaptörvényből le nem vezethető jog biztosítását, azonban magában foglalja az Alaptörvényben biztosított alapvető jog korlátozása megítélésakor az EJEB által biztosított védelmi szint garantálását. Az EJEB gyakorlata az alapvető jogoknak azt a minimum szintjét határozza meg, amelyet minden részes államnak biztosítani kell. [Az Alkotmánybíróság, illetve a rendes bíróságok azonban ettől eltérő, magasabb követelményrendszert is kialakíthat az emberi jogok (alapvető jogok) védelmére.]

E körben tehát az Indítványozók ismételten az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes (bírói) eljáráshoz való jog megsértésre hivatkoznak.

***

Kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a jelen alkotmányjogi panaszban foglaltakat vegye figyelembe, és ennek megfelelő tartalmú határozatot hozni szíveskedjen, azaz kérjük, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság a jelen alkotmányjogi panasz alapján a NAIH/2017/148/98. (NAIH/2016/7644/H.) számú határozatát, a Fővárosi Törvényszék 13.K.700.014/2018/60. számú ítéletét és a Kúria Kfv.II.37.743/2019/21. számú ítéletét nyilvánítsa alaptörvényellenessé és semmisítse meg azokat a fenti indokok alapján az Abtv. 43. §-ának megfelelően.

Az Alkotmánybíróság Ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) AB Tü. határozatának 56. §-a alapján az általunk benyújtott alkotmányjogi panasz közzétételéhez nem járulunk hozzá.

Budapest, 2021. január 29.

Tisztelettel:

Bánáti Ügyvédi Iroda

BÁNÁTI ÜGYVÉDI IRODA

Gaal és Szabó Ügyvédi Iroda

Mellékletek:

1. Ügyvédi meghatalmazás
2. Érintettséget alátámasztó dokumentumok:
  - a NAIH/2017/148/98. (NAIH/2016/7644/H.) számú határozata;
  - a Fővárosi Törvényszék 13.K.700.014/2018/60. számú ítélete;